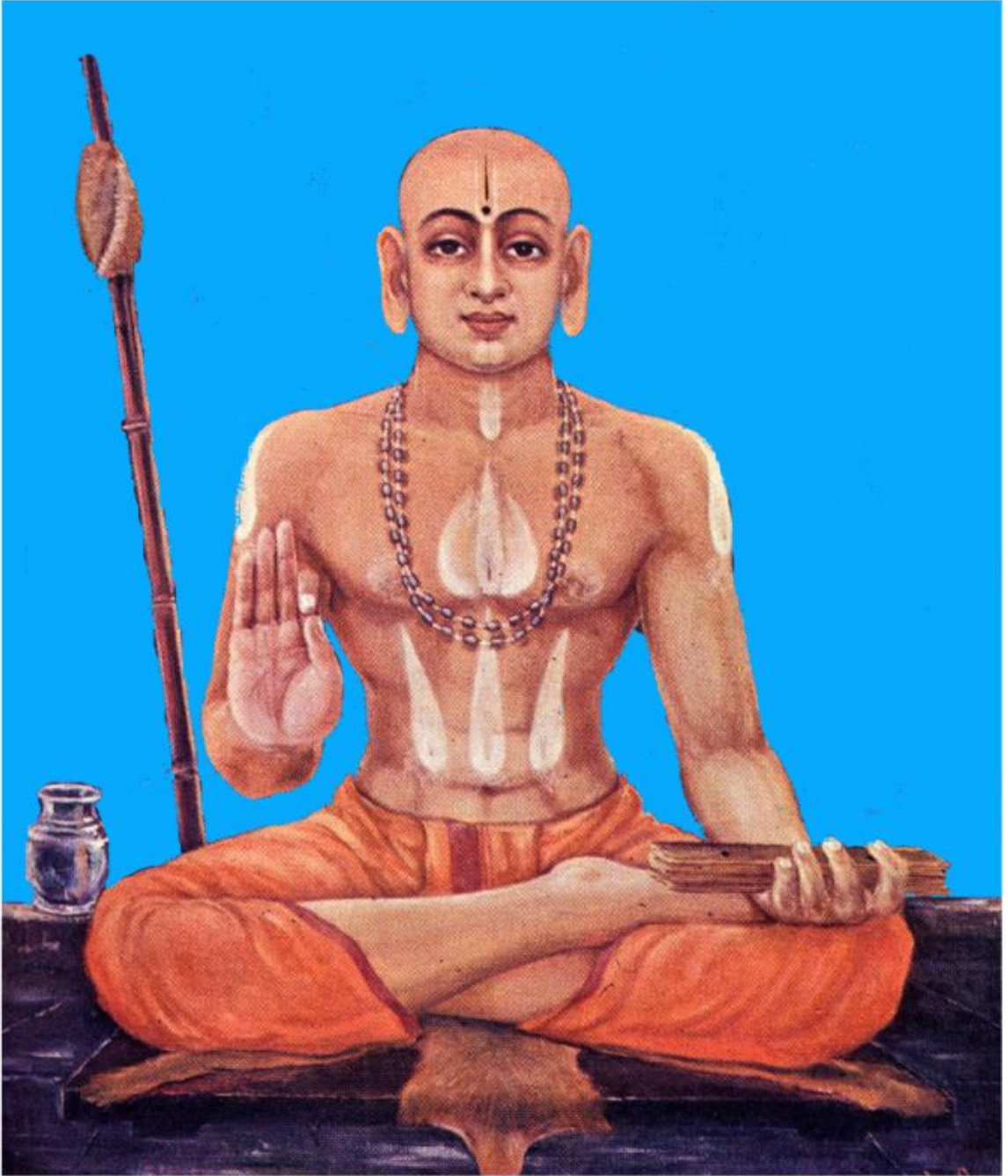

|| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ ||

Tracking:

Sr	Date	Remarks	By
1	12.08.2014	Typing Started on	H K Srinivasa Rao
2	12.08.2014	Typing Ended on	H K Srinivasa Rao
3		Ist Proof Reading & Correction	M S Venugopal & H K Srinivasa Rao
4		2nd Proof Reading & Correction	M S Venugopal
5			

|| ಶ್ರೀ ಹಯವದನ ರಂಗವಿಠಲ ಗೋಪೀನಾಥೋ ವಿಜಯತೇ ||

Blessed by Lord and with His divine grace, we are pleased to publish this Magnanimous Work of Sri Acharya Madhwa. It is a humble effort to make available this Great work to Sadhakas who are interested in the noble path of propagating Acharya Madhwa's Philosophy.

With great humility, we solicit the readers to bring to our notice any inadvertant typographical mistakes that could have crept in, despite great care. We would be pleased to incorporate such corrections in the next versions. Users can contact us, for editable version, to facilitate any value additions.

Contact: H K SRINIVASA RAO, NO 26, 2ND FLOOR, 15TH CROSS, NEAR VIDHYAPEETA CIRCLE, ASHOKANAGAR, BANGALORE 560050. PH NO. 26615951, 9901971176, 8095551774, Email : srkarc@gmail.com

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ ಮಧ್ಯಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲು, ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ, ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾದ, ದಿವಂಗತರಾದ ಲಲಿತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಅವರ ಸವಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ "ಸರ್ವಮೂಲ ಯಜ್ಞ"

“ಮಾತೃದೇವೋ ಭವ-ಪಿತೃದೇವೋಭವ-
ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ”

ಸಂಸೃತದಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ಜ್ಞಾನದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಏಕೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುಸ್ವಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುನಾಸಿಕ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:ಶ್ರೀ ಸುಯಮಿ-ರಾಘವೇಂದ್ರ-ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ-ಅನುವಾದ: ಶ್ರೀ ಸಾಣೂರು ಭೀಮಭಟ್ಟರು-2008

|| ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಶಯೋಪನಿಷನ್ಮಾಧ್ಯ ||

ಬಹುಚೋಪನಿಷತ್ ಪ್ರೋಕ್ತನಾನಾರೂಪಾತ್ಮಕಂ ಹರಿಮ್ |
 ನತ್ವಾ ತದುಕ್ತಮನ್ತ್ರಾಣಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇಽರ್ಥಸ್ಯ ಸಜ್ಞಹಮ್ || 1 ||
 ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಾನಾಮಾಭಕ್ತಾನಾಂ ಚಾವಾನ್ತರವಿಭಾಗಪೂರ್ವಕಮ್
 ಭಕ್ತಾನಾಮುಪಾಸ್ಯಸ್ಯವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಥಾನಾನ್ಯಾಹ-ಪ್ರಜಾ ಇತಿ |

ಪ್ರಜಾ ಹ ತಿಸ್ರೋಽತ್ಯಾಯಮಾಯುರ್ನ್ಯಾ ಅರ್ಕಮಭಿತೋ ವಿವಿಶ್ರೇ
 ಬೃಹದ್ಧತಸ್ಥಭುವನೇಷ್ಟಂತಃ ಪವಮಾನೋ ಹರಿತ ಆವಿವೇಶ || 1 || ಋ-6-7-8 ||

ತಿಸ್ರಃ ಪ್ರಜಾಃ ವಿಶಾಚರಾಕ್ಷನಾಸುರಾಖ್ಯಾಃ, ಅತ್ಯಾಯಂ ಅತಿಕ್ರಮಂ ಈಯುಃಪ್ರಾಪ್ತಾಃ
 ಭಗವದ್ವಿಮುಖಾ ಅಭೂವನ್, ತೇ ಚ ತಮಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಇತಿಜ್ಞೇಯಂ, ಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮ್; | ಅಯಾಃ
 ತಿಸ್ರಃ ಪ್ರಜಾಃ ಇತ್ಯನುಷಜ್ಯತೇ ಅನ್ಯಾಃ ತಿಸ್ರಃ ಮನುಷ್ಯೇತ್ತಮ ಋಷಿದೇವರೂಪಾಃ ಪ್ರಜಾಃ
 ನಿತರಾಂ ಅಭಿತಃ ಸರ್ವತಃ ಅರ್ಕಂ ಅಜನೈರರ್ಚಿತತ್ವಹೇತುನಾ ಅರ್ಕನಾಮಕಂ ವಿಷ್ಣುಂ |
 ಅರ್ಚಪೂಜಾಯಾಮಿತಧಾತೋಃ, ವಿವಿಶೇರೇ ವಿವಿಶಿರೇ | ಇರಯೋ ರೇ ಇತಿ ಸೂತ್ರೇಣ
 ಇರೇಃ ಇತ್ಯಸ್ಯರೇಭಾವಃ, ಮನಸಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಃ ತದಾಶ್ರಿತಾಃ ಇತಿಯಾವತ್, ತಥಾ ಅನ್ಯಾಃ
 ಪ್ರಾಜಾಃ ಮನುಷ್ಯೋತ್ತಮರೂಪಾಃ ನಿತರಾಂ ಅರ್ಕಂ, ಪ್ರಾಗುಕ್ತವ್ಯುತ್ಪತ್ಯಾ
 ಅಗ್ನಿಗತಮರ್ಕಾಭಿಧಂ ವಿಷ್ಣುಂ ವಿಶ್ರೇ | ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಾದಿಕರ್ಮಭಿಃ ಅಗ್ನಿಗತಂ
 ಹರಿಮಾರಾಧ್ಯಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣಸ್ಸಂತಃ ಶ್ರವಣಾದಿನಾ ತಜ್ಞಾನಂ ಸಮ್ಪಾದ್ಯ ಮುಕ್ತಾ
 ಅಭವನ್ನಿತ್ಯಾದ್ಯರ್ಥಃ | ಭಾಷ್ಯೇ ದೇವಾಶ್ಚ ಋಷಯೋ ಮರ್ತ್ಯಸತ್ತಮಾ ಇತಿತೇ ತ್ರಯಃ |
 ಆಶ್ರಿತಾ ವಿಷ್ಣುಮೇವೈಕಂ ತ್ರಿಸ್ಥಾನಸ್ಥಿತಮಚ್ಯುತಂ || ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ, ಅಗ್ನಿಸ್ಥಮಾಶ್ರಿತಾ ಮರ್ತ್ಯಾ
 ವಿಷ್ಣುಮರ್ಕಾಭಿಧಂ ಹರಿಂ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಅಭಿಜಯಸ್ಯ ಪ್ರತೀತೇಃ | ಭುವನೇಷು ಲೋಕೇಷ್ಟಂತಃ
 ಬೃಹತ್ ತೇಜಸಾ ಬೃದಂಹಿತತ್ವ ಹೇತುನಾ ಬೃಹದಿತ್ಯುಕ್ತಂ,
 ಆದಿತ್ಯಸ್ಯಬೃಹ್ಮಋಷೀಣಾಮುಪಾಸ್ಯತಯಾ ಅಸ್ಥಾಹ ಸ್ಥಿತಿಮಭೂದ್ಧಿ ಋಯೋ ಹಿ
 ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೇನಾದಿತ್ಯೇ ವಿಷ್ಣುಮಾಶ್ರಿತಾಸ್ಸನ್ತೋ ಮುಕ್ತಾ ಅಸನ್ನಿತಿ ಭಾವಃ | ಪವಮಾನಃ
 ಸಂಸಾರಾತ್ ಪಾವಯಿತ್ವಾ ಮಹಾನಂದೇ ಮಿನೋತಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಪತೀತಿ ವ್ಯುತ್ಪಾದಾಯುಸ್ಥಃ
 ಪವಮಾನನಾಮಾ ಹರಿಃ ದೇವಾನಾಮಾಶ್ರಯಭೂತಸ್ಸ ಹರಿತಃ ದಿಶಃ ಅಸಮ್ಯಕ್
 ಪ್ರವಿಷ್ಟವಾನ್, ವ್ಯಾಪೋಭವತೀತ್ಯರ್ಥಃ, ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಪವಮಾನಸ್ಥಂ
 ವಿಷ್ಣುಮಾಶ್ರಿತಾಸ್ಸನ್ತೋ ಮುಕ್ತಾ ಅಭೂವನ್ನಿತಿ ಭಾವಃ || 1 ||

ತ್ವಯೇದಿನ್ವ ಯುಜಾ ವಯಂ ಪ್ರತಿಬ್ರವೀಮಹಿ ಸ್ಪೃಧಃ|

ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಂ ತವ ಸ್ಮಸಿ||2|| 6-6-20||

ಹೇ ಇನ್ದ್ರ! ಯುಜಾ ಯುಕ್ತೇನ ತ್ವಯೈವ ಸಹಾಯಭೂತೇನ, ತ್ವತ್ಸಹಾಯಬಲೇನೈವೇತಿ ಯಾವತ್, ಸ್ಪೃಧಃ ಶತ್ರುನ್, ವಯಂ ಪ್ರತಿ ಬ್ರವೀಮಹಿ, ಹೀತ್ಯಸಂಶಯಾಮಾಹ| ನಿರಾಕುರ್ಮ ಇತಿ ಯಾವತ್, ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಮಸಿ; ವಯಂ ಚ ತವ ಸ್ಮಸಿ, ಭೃತ್ಯಾಃ ಸ್ಮ-, ಸ್ಮಃ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಸ್ಮಸಿ ಇತಿ ಛಾನ್ದಸಾಂ ರೂಪಂ, ಇದನ್ಮೋ ಮಸಿಃ ಇತಿ ಸೂತ್ರಾತ್||2||

ಅಪಶ್ಯಂ ಗೋಪಾಮನಿಪದ್ಯಮಾನಂ ಆಚ ಪರಾ ಚ ಪಥಿಭಿಶ್ಚರಂತಮ್|

ಸಸದ್ರೀಚೀಸ್ಸ ವಿಷೂಚೀರ್ವಸಾನಃ ಆವರೀವರ್ತಿ ಭವನೇಷ್ವಂತಃ||3||8-8-35||

ವಾಯುಂ ವಾಯುಸಥಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಚ ಸೌತಿ, ಗೋಪಾಂ, ಗುಪೋ ರಕ್ಷಣೇ ಅಕಾರಪ್ರತ್ಯಯೋ ಗುಣಶ್ಚ ಗೋಪ್ತಾರಂ, ಅನಿಪದ್ಯಮಾನಂ ಕ್ವಚಿದಪ್ಯತಿಷ್ಠಂತಂ, ವಾಯೋಸ್ಸದಾಸಇಚ್ಛಾರಿತ್ವಾತ್ ತದ್ಗತಹಹೇರಪಿ ತಥಾತ್ವಾದಿತಿ ಭಾವಃ, ಆ ಸಮನ್ತಾದಿತ್ಯರ್ಥೇ ನಿಪಾತೋಽಯಂ ಆಚ ಸಮನ್ತಾಚ್ಚ, ಪರಾ ಚ, ಪರಾಗಿತ್ಯರ್ಥೇ ನಿಪಾತೋಽಯಂ, ತತಃ ಪರಾಚ ಪರಾಕ್, ಪಥಿಭಿಃ ಮಾರ್ಗೈಶ್ಚರಂತಂ ವಾಯುಂ ವಾಯುಸ್ಥಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಚ ಅಪಶ್ಯಂ ದೃಷ್ಟವಾನಸ್ಮಿ, ಕೀದೃಶೋ ವಾಯುಃ ವಾಯುಸಂಸ್ಥಶ್ಚೇತ್ಯತ ಆಹ ಸ ಇತಿ, ವಾಯುಃ ವಾಯುಗೋ ವಿಷಅಣುಶ್ಚ ಸದ್ರೀಚೀಶ್ಚ ದಿಶಃ, ಅವಕ್ರತಯಾ ವರ್ತಮಾನಾಃ ಪೂರ್ವಾದಿದಿಶಃ ವಿಪ್ರಗ್ವರ್ತಮಾನಾಃ ದಿಶಃ ಕೋಣದಿಶಃ, ದ್ವಿತೀಯಾಬಹುವಚನಂ, ವಸಾನಃ ವಸ ಆಚ್ಛಾದನೇ, ಅಚ್ಛಾದಯನ್ ವರ್ತಮಾನಃ, ಸರ್ವಾಸು ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವದಾ ವಸನ್ನಿತಿ ಯಾವತ್, ಭುವನೇಷು ಲೋಕೇಷ್ವಂತಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ವಾವರೀವರ್ತಿ, ವೃತು ವರ್ತನೇ ಮರುದ್ಗತಃ ಸದಾ ಸಇ್ವರನ್ ವರ್ತತೇ ಇತ್ಯರ್ಥಃ||3||

ಅಪ್ರಕ್ಷಿತಂ ವಸು ಬಿಭರ್ಷಿ ಹಸ್ತಯೋ ರಷಾಳಅಹಂ ಸಹಸ್ತನ್ವಿಶ್ರುತೋ ದಧೇ|

ಆವೃತಾಸೋವೃತಾರೋ(ಽವತಾಸೋ) ನ ಕರ್ತೃಭಿ

ಸ್ತನೂಷು ತೇ ಕ್ರತವ ಇನ್ದ್ರ ಭೂರಯಃ||4||1-4-20||

ವಾಯುಂ ವಾಯುಸ್ಥಂ ಚ ಪುನಸ್ಸೌತಿ, ಹೇ ಇನ್ದ್ರ ಅಪ್ರಕ್ಷಿತಂ ಅಕ್ಷೀಣಂ ವಸು ವಿತ್ತಂ ಹಸ್ತಯೋರ್ಬಿಭರ್ಷಿ| ಅಷಾಳಂ ಅಸಹ್ಯಂ ಸಹಃ ಬಲಂ ತತಸ್ವಿ ತನೋತೇರ್ಯಣಾದೇಶಃ ಛಾನ್ದಸಃ, ಶ್ರುತಃ ಸ್ಪಿದ್ಧಸ್ತಂ ದಧೇ, ಲಠರ್ಥೇ ಲಿಟ್, ದಧಾಸಿ ಪುರುಷವ್ಯತ್ಯಯಃ, ಹೇ ಇನ್ದ್ರ, ತೇ ತನೂಷು ದೇಹೇಷು, ತನೌ ಭೂರಯಃ ಅನನ್ತಾಃ ಕ್ರತವಃ ಕರ್ತೃತ್ವಾತ್ ಕ್ರತುನಾಮಕಾಃ

ಜೀವಾಃ, ಕರ್ತೃಭಿಃ ಆವೃತಾಸೋ ನ ಕನಕಾವಟಾ ಇವ 'ಆವೃತಾಸಃ(ವೃತಾಸಃ) ಆಚ್ಛಾದಿತಾಃ
ವ್ಯಾಪ್ತಾ ಇತ್ಯರ್ಥಃ|

ಅಪಾಜ್ ಪ್ರಾಜ್ಞೇತಿ ಸ್ವಧಯಾ ಗೃಭೀತೋಽಮತ್ಯೋ ಮರ್ತ್ಯೇನಾಸಯೋನಿಃ|

ತಾ ಶಶ್ವಂತಾ ವಿಷೂಚೀನಾ ವಿಯಂತಾ ನ್ಯನ್ಯಂ ಚಿಕ್ಕುರ್ನ ನಿಚಿಕ್ಕುರನ್ಯಮ್

||5||2-3-21||

ವಾಯೋರ್ಹಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಾಖ್ಯೌ ರೂಪವಿಶೇಷೌ, ತತ್ರ ಪ್ರಾಣಃ ಅಪಾನೇನ ಸಹಿತಃ ಸ್ವಧಯಾ
ಅನಂತರೂಪೇಣ ಹರಿಣಾ ಹೃಭೀತೋ ಗೃಹೀತಃ ನಿಯತ ಇತಿ ಯಾವತ್ ಹ್ಯಗೃಹೋರ್ಭಶ್ಚಂದಸಿ
ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ಪ್ರಾಜ್ಞೇತಿ ಅಪಾಜ್ ಚೈತಿ ದ್ವಮಧಸ್ತಾಚ್ಚ ಗಚ್ಛತಿ, ಪ್ರಾಣಃ
ಶ್ವಾಸಾದಿವ್ಯಾಪಾರಾಯೋರ್ಧ್ವಂ ಗಚ್ಛತಿ, ಅಪಾನಸ್ತು ವಿಣ್ಮೂತ್ರವ್ಯಾಪಾರಾಯಾರ್ವಾಗ್ಚತಿ
ಪ್ರಾಣೋಽಪಾನಶ್ಚ ದ್ವಾವಪ್ಯಾನಂದರೂಪಹರಿಣಾ ನಿಯತೌ, ಉರ್ಧ್ವಾರ್ಧೋಗಮನವ್ಯಾಪಾರೌ
ಸದಾ ಕುರುತಃ, ನ ಪರಾಗ್ಚತಃ ತನ್ನಿಯತತ್ವಾಭಾವೇ ಪರಾಗ್ಗತಿರಪಿ ಕದಾಚಿದ್ಭವೇದಿತಿ
ಭಾವಃ|

ಕಿಂಚ್ಚ ಸ್ವಧಯಾ ಅನುಗೃಹೀತಸ್ಸನ್ ವಾಯುಃ ಸ್ವರೂಪೇಣಾಮತ್ಯೋ ಮರಣರಹಿತಃ,
ಮತ್ಯೋ ಮರಣಸಹಿತಃ ತೇನ, ಮರ್ತ್ಯೇನ ಮರಣಶೀಲೇನ ದೇಹೇನ ಸಯೋನಿಃ ಸಹಿತ ಏ
ವರ್ತತೇ| ತರ್ಹಿ ಕಥಂ ತಸ್ಯಾಮರ್ತ್ಯತ್ವಮಿತ್ಯತಃ ಕದ್ವಿವೃಣೋತಿ ತಾ ಇತಿ| ತಾ ತೌ
ವಾಯುಸ್ವರೂಪದೇಹೌ ಶಶ್ವಾ ಶಶ್ವತೌ ಮೋಕ್ಷಪರ್ಯಂತಮೇವ ದೇಹಸ್ಯ ಸಹಸ್ಮಿತತ್ವಾತ್
ಶಶ್ವತತ್ವಮಿತಿ ಭಾವೇನಾಹ ವಿಯಂತಾ ಇತಿ. ಸದೃಶೌ ವಿಷೂಚೀನಾ ವಿಷೂಚೀನೌ
ನಾನಾಗತೀ ಮೋಕ್ಷಸಮಯೇ ವಿರುದ್ಧಗಮನವಂತಾವಿತ್ಯರ್ಥಃ, ತದುಪಾಪಾದಯತಿ ನೀತಿ|
ಅನ್ಯಂ ದೇಹಂ ನಿಚಿಕ್ಕುಃ ದದೃಶುಃ| ವಾಯುಚೇತನಸ್ಯ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಮತ್ತಾದದರ್ಶನಂ
ದೇಹನ್ ಜಡತಯಾ ನಾಶಾದ್ದರ್ಶನಮಿತಿ ಭಾವಃ|

ಚಿತ್ರಂ ದೇವಾನಾಮುದಗಾದನೀಕಂ ಚಕ್ಷುರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯ ವರುಣಸ್ಯಾಗ್ನೇಃ|
ಆಪ್ರಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮಾ ಜಗತಸ್ತಸ್ತುಷಶ್ಚ ||6-1-115-1||

ಚಿತ್ರಂ, ಚಿತ್ರಂ, ಅತಿಶಯೇನ ಚಿತ್ ಚಿತ್ರಂ, ಚಿತ್ರಮೇವ ಚಿತ್ರ, ಅಲೋಪಃ ಛಾಂದಸಃ,
ಸರ್ವಚೇತನೋತ್ತಮಂ ದೇವಾನಾಮನೀಕಂ, ಚೇಷ್ಟಕತ್ವಾತ್ ಈಶಿತ್ಯತ್ವಾತ್ ಕರ್ತೃತ್ವಾಚ್ಚ
ಅನೀಕಂ ಅನ ಚೇಷ್ಟಾಯಾಂ ಯಶ ಐಶ್ವರ್ಯೇ, ಡು ಕೃಪ್ ಕರಣಏ, ದೇವಾನಾಂ ಚೇಷ್ಟಕಃ
ಈಶಿತಾ ಕರ್ತಾ ಚೇತ್ಯರ್ಥಃ, ಅನಶ್ಚಾಸೌ ಈಶಾಸೌ ಕಂ ಚೇತಿ ವಿಗ್ರಹಃ ಮಿತ್ರಾ

¹ಪಾಲಾಂತರ- ವಾಯುನಾ ವಾಯುಗೇನ ಚ ಸರ್ವೇ ಜೀವಾಃ ವ್ಯಾಪ್ತಾಃ ಇತ್ಯರ್ಥಃ|

ದೇಶಕ್ಷುಃದರ್ಶಕಂ ಜ್ಞಾನದಮಿತ್ಯರ್ಥಃ ಏತಾದೃಶಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಉದಗಾತ್ ಉದೈತ್
 ಸೂರ್ಮಣ್ಣಲೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಉದಭೂದಿತ್ಯರ್ಥಃ| ಸೂರ್ಯಃ ಸೂರಿಭಿಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವೇನ ಹೇತುನಾ
 ಸೂರ್ಯಗತೋ ಹರಿಃ ಜಗತೋ ಜಙ್ಗಮಸ್ಯ ತಸ್ತುಷಃ ಸ್ಥಾವರಸ್ಯ ಚ ಆತ್ಮಾ
 ಆದಾನಾದಿಕರ್ತಾ, ಅನ್ತರ್ಯಾಮೀತಿಯಾವತ್,| ಯದ್ವಾ ಅತ್ತೀತ್ಯಾತ್ಮಾ ಪ್ರಲಯೇ
 ಸಂಹರ್ತೇತ್ಯರ್ಥಃ| ದ್ವಾಯವಾಪೃಥಿವೀ ಅನ್ತರಿಕ್ಷಂ ಚ ಆಪ್ರಾಃ ಆಪ್ನೋತ್ ಪೃ ಪಾಲನ ಪಾಲನ
 ಪೂರ್ಣಯೋಃ ಪ್ರಕಾಶೇನಪೂರಿತವಾನ್ ಆಪ್ನೋಽಭೂದಿತ್ಯರ್ಥಃ||6||

ಬೀಭತ್ಸೂನಾಂ ಸಯುಜಂ ಹಂಸಮಾಹುರಪಾಂ ದಿವ್ಯಾನಾಂ ಸಖ್ಯೇ ಚರಂತಮ್|
 ಅನುಷ್ಪುಭಮನುಚಿಂಚ್ಚಾ ಯಮಾಣಮಿನ್ದ್ರಂ ನಿಚಿಕ್ಯುಃಕವಯೋ ಮನಿಷಾ||7||

ಬೀಭತ್ಸೂನಾಂ ಜಗದ್ಬರ್ತುಮಿಚ್ಛೂನಾಂ ಅಪಾಂ ಅಬ್ ದೇವತಾನಾಂ ದಿವ್ಯಾನಾಂ
 ದ್ಯುಸ್ಥಾನೀಯಾನಾಂ ಸಖ್ಯೇ ಸಖಿತೈ ಚರಂತಂ ಹಂಸಂ ಹಂಸರೂಪಿಣಂ ವಿಷ್ಣುಮಾಹುಃ|
 ಸಯುಜಂ ತಾಭಿಃ ಸಹೈವ ಚರಂತಂ ಚಾಹುಃ. ಅನುಷ್ಪುಭಂ ಅನುಷ್ಪುಪ್ ಛಿನ್ದ್ರಸ್ಥಾಂ ಋಚಂ
 ಅನಚಿಂಚ್ಚಾ ಯಮಾಣಂ ಪುನಃ ಪುನರ್ವದಂತಂ ಇನ್ದ್ರಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಮನಿಷಾ ಮನೀಷಯಾ
 ತೃತೀಯಾಯಾ ಲುಕ್, ಅನ ಕವಯೋ ಜ್ಞಾನಿನಃ ನಿಚಿಕ್ಯುಃ ಮೇಘಸಂಸ್ಥಂ ಹಂಸರೂಪಂ
 ವಿಷ್ಣುಮನುಷ್ಪುಭವಮುಚ್ಚಾರಯಂತಂ ಮುನಯೋ ದದೃಶುರಿತ್ಯರ್ಥಃ||7||

ವಾಚಾಮಷ್ಟಾಪದೀಮಹಂ ನವಸ್ರಕ್ತಿಮೃತಸ್ಪೃಶಮ್|
 ಇನ್ದ್ರಾತ್ಪರಿ ತನ್ವಂ ಮಮೇ||8||8-76-12||

ನವಾಕ್ಷರಚತುಷ್ಟಾದಾ ಬೃಹತೀಛಿನ್ದ್ರಸ್ಥಾ ಋಕ್, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಚತುಷ್ಟಾದಾ ಅನುಷ್ಪುಪ್| ತಥಾ
 ಚ ವಾಚಮನುಷ್ಪುಪ್ ಛಿನ್ದ್ರಸ್ಥಾಂ ಋಚಂ, ಅಷ್ಟಾಪದೀಂ ಚತುರಕ್ಷರಾಷ್ಟಪದೇ ಯುಕ್ತಾಂ
 ಋತಸ್ಪೃಶಂ ಸತ್ಯನಾಮಕವಿಷ್ಣು ವಿಷಯಾಂ ನಸ್ರಕ್ತಿಂ ಬೃಹತೀತ್ಯೇವ ಕುರ್ವನ್
 ಅಕ್ಷರನವಪಾದ ಬೃಹತೀತ್ಯೇವ ಸಮ್ಪಾದಯನ್ ಇನ್ದ್ರಾತ್ ತಸ್ಯೇನ್ದ್ರಾದಿತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ| ಛಿನ್ದ್ರಾತ್
 ಇನ್ದ್ರಾಖ್ಯವಿಷ್ಣುಸಮ್ಪನ್ನಿಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾತ್ ಬೃಹತ್ಯಭಿಮಾನಿದೇವತಾ ತನ್ವಂ ತನುಂ
 ಅನುಬ್ರೂಯಾಂ ಹರೇಃ ಪ್ರತಿಮಾಮಹಂ ಪರಿಮಮೇ ನಿರ್ಮಿತವಾನಸ್ಮಿ ಇತಿ ಮುನಿರಾಹ.
 ಬೃಹದತೀದೇವತಾ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣೋ, ಅನುಷ್ಪುಪ್ ದೇವತಾ ಹ್ಯುಮಾದೇವೀ, ಏಂ
 ಪಞ್ಚವಿಂಶೋತ್ತರಶತಾನುಷ್ಪುಬಾಧಿಕ್ಯಂ ಭವತೀತಿ ಬೃಹತ್ಯಭಿಮಾನಿಪ್ರಾಣಾಖ್ಯಪ್ರತಿಮಾ
 ಹರೇರೇಕಾ ಯಥಾ ಸಮ್ಪಾದಿತಾ ತಥಾ ಬೃಹತೀ ಸಹಸ್ರಶಂಸನೇನ ಸಮ್ಪಾದಿತ ಪ್ರಾಣಾಖ್ಯ
 ಭಗವತ್ಪ್ರತಿಮಾಯಾಃ ಇವ ಅನುಷ್ಪುಪ್ ದೇವತೋಮಾರೂಪ ಭಗವತ್ಪ್ರತಿಮಾನ್ತರಮಪಿ
 ಸಮ್ಪಾದಿತಂ ಭವತಿ| ಅತೋ ಬೃಹತೀಶಂಸನಮೇವ ಕಾರ್ಯಮಿತಿ||8||

ಯದಕ್ಷರಂ ಪಞ್ಚವಿಧಂ ಸಮೇತಿ ಯುಜೋ ಯುಕ್ತಾ ಅಭಿಯತ್ ಸಂವಹನ್ತಿ|
ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯಮನು ಯತ್ರ ಯುಜ್ಯತೇ ತತ್ರ ದೇವಾಸ್ಸ ರವ ಏಕಂ ಭವನ್ತಿ||೧||

ಪರಮಾತ್ಮನೋ ಹ್ಯಧಿದೈವಂ, ಆಧ್ಯಾತ್ ದೇಹಾಖ್ಯಂ ಚೇತಿ ರಥದ್ವಯಂ, ತತ್ರಾದಿದೈವರಥೇ
ಪಞ್ಚವಿಧಂ ನಾರಾಯಣಾದ್ಯಾತ್ಮನಾ ಪಞ್ಚವಿಧಮಕ್ಷರಂ. 'ಅಕ್ಷರಮಮ್ಬರಾನ್ತಧೃತೇಃ'
ಇತ್ಯುಕ್ತರೀತ್ಯಾ ಚತುರ್ವಿಧ ನಾಶರಾಹಿತೈನಿಮಿತ್ತೇನ ಅಕ್ಷರಪದವಾಚ್ಯಂ ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮಸಮೇತಿ,
ನಾರಾಯಣಾದಿ ನಾಮಕೈಃ ಪಞ್ಚವಿಧೈಃ ಸ್ವಕೀಯಸ್ತ್ರೀರೂಪೈಃ ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ
ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಸಮೇತಿ, ವಾಮಭಾಗೇ ಸ್ತ್ರೀರೂಪಂ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇ ಪುಂರೂಪಮಿತ್ಯೇವಂ
ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾತ್ಮಕಂ ಪಞ್ಚವಿಧಂ ತಿಷ್ಠತಿ| ತದೇತದಿತ್ಯಧ್ಯಾಹೃತಚ್ಚಬ್ಧಾದಿನಾ ಅಗ್ರೇ
ತತ್ರ ಅನ್ವಯಃ ಯಚ್ಚಬ್ಧಸ್ಯ ಬೋಧ್ಯಃ| ಯುಜಃ ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ ಯುಜೋ ಮಿಲಿತಾಃ
ಯುಕ್ತಾಃ ಅಶ್ವರೂಪೇಣ ಭಗವದ್ರಥೇ ಯುಕ್ತಸ್ಸನ್ತೋ ದೇವಾಃ ಯದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಅಭಿಸವಹನ್ತಿ
ತದೇತದಿತಿ ಶೇಷಃ||

ಸರ್ವಸಾಧುಗುಣತ್ವಾತ್ವು ವಾಯುಸ್ಸತ್ಯ ಇತೀರ್ಯತೇ ಇತ್ಯುಕ್ತೇಃ| ಸತ್ಯಸ್ಯ ವಾಯೋಃ
ಸರ್ವಸಾಧುಗುಣಸ್ವರೂಪಸತ್ಯತಾಪ್ರದಂ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಯತ್ರ ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ವರೂಪೇ ಏವ
ಯುಜ್ಯತೇ ಸ್ತ್ರೀಪುಂರೂಪೇಣ ಯುಜ್ಯತೇ, ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾಕಾರೇಣ ವರ್ತತ ಇತ್ಯರ್ಥಃ|
ತತ್ರ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಏಕಂ ಭವನ್ತಿ| ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾಕಾರಾಸ್ಸನ್ತಃ ತದೇಕಸ್ಥಾನಾಃ
ಭವಂತೀತ್ಯರ್ಥಃ| ಅತ್ರ ಪ್ರಕೃತಿಶ್ಚಪ್ರತಿಜ್ಞಾದೃಷ್ಟಾನ್ತಾನುಪರೋಧಾತ್ ಇತ್ಯಧಿಕರಣೋಕ್ತರೀತ್ಯಾ
ಭಗವತಃ ಸ್ತ್ರೀತ್ವಂ ಪುಂಸ್ತ್ವಂ ಚೇತಿ ದ್ವಯಮಪ್ಯಸ್ತೀತಿ
ಸಮರ್ಥನಾದರ್ಥಭಾಗಸ್ಥಸ್ತ್ರೀರೂಪಮಪಿ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪಮೇವ| ದೇವಾನಾಂ ತು ಸ್ತ್ರೀತ್ವೇ
ಮಾನಾಭಾವೇನ ಸ್ವಸ್ವಭಾರ್ಯಯಾ ಸಹ ಅರ್ಥಭಾಗೇ ಭಾರ್ಯಾ, ಅರ್ಥಭಾಗೇ
ಪುಮಾನಿತ್ಯೇವಮರ್ಥನಾರೀನರಾತ್ಮಕತ್ವಂ ಧೈಯಮ್| ನ ತು ಭಗವತ ಇತಿ
ಭಾಗವದ್ಯಮಪಿ ಸ್ವಾತ್ಮರೂಪಮ್||

‘ಏಷ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವೋ ಅರ್ಥನಾರೀಪುಮಾತ್ಮಕಃ|
ಸರ್ವೇ ದೇವಾಸ್ಸ ಭಾರ್ಯಾಶ್ಚತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್||
ಏಕೀಭಾವಂ ಸ್ವಭಾರ್ಯಾಭಿರರ್ಥನಾರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ|
ಪ್ರಾಪ್ಯೈವೋಪಾಸತೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಮುಕ್ತಾಸ್ಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್||

ಇತ್ಯಾದಿ ವಚನಾತ್| ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ತು ‘ಆತ್ಮರತಿರಾತ್ಮಕ್ರೀಡ ಆತ್ಮಮಿಥುನ’ ಇತಿ
ಭಾನ್ತೋಗ್ಯಭಾಷ್ಯೇ ಸಪ್ತಮೇ| ‘ಭೂಮೋಪಾಸನಯೋಗ್ಯಸ್ತು ಸಾಕ್ಷಾದ್ಬ್ರಹ್ಮೈವ ಮುಖ್ಯತಃ’
ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ‘ತೇನೈವ ಕ್ರೀಡತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸ್ತ್ರೀರೂಪೋ ಮಿಥುನೀಭವೇತ್’

ಇತ್ಯುಕ್ತತ್ವಾಚ್ಚೇಸ್ವೀಯಮಪಿ ಸ್ವೀರೂಪಮಸ್ತೀತ್ಯಾಹುಃ| ದೇವಾಸ್ತತ್ರೈಕಂ ಭವಂತೀತಿ
 ವಿಶಿಷ್ಯೋಕ್ತಿಸ್ತು 'ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ವಾತ್ಮನಿ ಯುಕ್ತಸ್ಸನ್ ರಮತೇ ಸ್ತ್ರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ|
 ಮುಗನ್ಧರ್ವಪಿತ್ರಾದ್ಯೈರ್ನತತ್ರಾಪ್ಯಂ ಕಥಂನ|| ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಸುರಾಸ್ಸರ್ವೇ ತದ್ರೂಪಂ
 ಜಾಜ್ಞ ಲತ್ ಸದಾ| ಅರ್ಧನಾರೀಪುಮಾಕಾರಂ' ಇತ್ಯಾದಿಸ್ತೃತ್ಯಾ ದೇವಾನ್ಯಾಪ್ಯಾಪ್ಯತ್ವಾದಿತಿ
 ಧ್ಯೇಯಮ್||೧||

ಏಷ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವೋ ಅರ್ಧನಾರೀಪುಮಾತ್ಮಕಃ
 ಸರ್ವೇ ದೇವಾಸ್ಸಭಾರ್ಯಾಶ್ಚತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್|
 ಏಕೀಭಾವಂ ಸ್ವಭಾರ್ಯಾಭಿರರ್ಧನಾರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ
 ಪ್ರಾಪ್ಯೈವೋಪಾಸತೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಮುಕ್ತಾಸ್ಸಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್||

ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ವಾತ್ಮನಿ ರಮತೇ ಸ್ತ್ರೀಪುಮಾತ್ಮನಾ
 ಮುನಿಗನ್ಧರ್ವಪಿತ್ರಾದ್ಯೈಃ ನ ತತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಕಥಂನ||
 ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ಸುರಾಸ್ಸರ್ವೇ ತದ್ರೂಪಂ ಜಾಜ್ಞ ಲತ್ ಸದಾ
 ಅರ್ಧನಾರೀಪುಮಾಕಾರಮ್||

ಯದಕ್ಷರಂ ಪಞ್ಚವಿಧಂ ಸಮೇತಿ ಯುಜೋ ಯುಕ್ತಾ²ಅಭಿಯತ್ಸಂವಹಂತಿ|
 ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯಮನುಯತ್ರ ಯುಜ್ಯತೇ ತತ್ರದೇವಾಃ ಸರ್ವ ಏಕಂ ಭವಂತಿ||10||

ಯಸ್ಮಾದಕ್ಷರಾತ್, ನಾರಾಯಣಾತ್, ಮೂಲ ರೂಪತ್ವಾತ್ ಅಕ್ಷರಂ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವರೂಪಂ
 ಯುಕ್ತಂ, ಸ್ತ್ರೀಪುಂರೂಪಯುಕ್ತಂ ಸಮೇತ್ಯಾಗಚ್ಛತಿ | ಯುಜೋ ಯುಕ್ತಾಃ ಇತ್ಯಾದೇಃ
 ಪ್ರಗಾವದರ್ಥೋ ಧ್ಯೇಯಃ| ಪುನರುಕ್ತಿಃ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥಾ||10||

ಯದ್ವಾಚ ಓಮಿತಿ ಯಚ್ಚನೇತಿ ಯಚ್ಚಾಸ್ಯಾಃ ಕ್ರೂರಂ ಯದುಚೋಲ್ಬಣಿಷ್ಠು|
 ತದ್ವಿ ಯೂಯ ಕವಯೋಽನ್ವವಿನ್ದನ್ ನಾಮಾಯತ್ತಾ ಸಮತ್ಯಪ್ಯಙ್ಕತೇಽಧಿ³
 ತತ್ರ ದೇವಾಃ ಸರ್ವಯುಜೋ ಭವಂತಿ||11||

ಯದ್ವಾಚಃ ಅಕಾರಸ್ಯ ಓಮಿತ್ಯಙ್ಗೇಕಾರರೂಪ ಶಬ್ದಃ, ಯಚ್ಚನೇತಿ ನಿಷೇಧವಾಚೀ,
 ವಾಚೋವಿಕಾರರೂಪಶಬ್ದಃ; ಯಚ್ಚಾಸ್ಯಾಃ ವಾಚಃ ವಿಕಾರಭೂತಂ ಕ್ರೂರಂ ಅರ್ಥತಃ ಕಠಿನಂ
 ಶಬ್ದಜಾತಂ, ಯಚ್ಚಾಸ್ಯಾ ವಿಕಾರಭೂತಮುಲ್ಬಣಿಷ್ಠು ಶ್ರವಣಾಪ್ರಿಯಂ ಶಬ್ದಜಾತಂ
 ತಚ್ಚಬ್ದಜಾತಂ ವಿಯೂಯ ವಿಚಾರ್ಯ ಕವಯೋ ಜ್ಞಾನಿನಃ ನಾಮಯತ್ತಾ ನಾಮಾತ್ತಾನಿ

² ಪಾರಾನ್ತರ- (ಯದಕ್ಷರಾದಕ್ಷರಮೇತಿಯುಕ್ತಂ)

³ ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಮಸಮತ್ಯಪ್ಯಂಚ್ಯತೇಽಧಿ

ಓಜ್ಞಾರಧಿನಾಮಾರ್ಥಭೂತಾನಿ ಭಗವನ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಾದೀನಿ ಅನ್ವವಿನ್ದನ್ ಜ್ಞಾತವನ್ತಃ, ಶೃತೇ
ತಸ್ಮಿನ್ನ ಜ್ಞಾನೇ ಪರಿಪಕ್ವೇಸತಿ, ಆಪಾಲನ ಇತಿ ಧಾತೋಃ, ಅಧಿ ಅಧಿಕಂ ಸಮತ್ಯಪ್ಯನ್
ಮುಕ್ತಾ ಅಭೂವನ್| ಯಸ್ಮಿನ್ ವಿಷ್ಣೌನಾಮಾಯತ್ತಾ ನಾಮಾರ್ಥಭೂತಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಾದೀನಿ
ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತಸ್ಮಿನ್ ಜ್ಞಾನೇ ಶೃತೇ ಪರಿಪಕ್ವೇ ಸತಿ ತಸ್ಮಿನ್ ವಿಷ್ಣೌ ಅಧಿ ಅಧಿಕಂ ಸಮತ್ಯಪ್ಯನ್,
ತತ್ರದೇವಾಃ ಸರ್ವಯುಜಃ ಮನೋವಾಕ್ಯಾರ್ಯಕರ್ಮಭಿಃ ತತ್ತ್ವೇವ ಯುಕ್ತಾಃ ಭವನ್ತಿ|
ಸರ್ವೈರ್ಯುಜಃ ಸರ್ವಯುಜಃ ಇತಿ ವಿಗ್ರಹಃ||11||

ಅತೇನ ಯಾತಂ ಮನಸೋ ಜವೀಯಸಾ ರಥೇನ ರಥಂ ಯಂ ವಾ
ಮೃಬವಶ್ಚಕ್ರುರಶ್ವಿನಾ |
ಯಸ್ಯಯೋಗೇ ದುಹಿತಾ ಜಾಯತೇ ದಿವಃ ಉಭೇ ಅಹನಿ ಸುದಿನೇ
ವಿವಸ್ವತಃ||12||1-39-12||

ಹೇ ಅಶ್ವಿನಾ ಅಶ್ವಿನೌ, ಅಶುಗತಿಮನ್ತೌ, ಅಶುಶಬ್ದೋಪಪದಾತ್ ನಯತೇಃ ಕ್ವಿಪ್ ಪ್ರತ್ಯಯಃ
ಉಪಪದಾಂತಲೋಪೋ ಹ್ರಸ್ವಶ್ಚ ಋಭವಃ ಸರ್ವದೇವತಾಃ|

ಆದಿತ್ಯಾವಸವೋರುದ್ರಾಃ ವಿಶ್ವೇದವಾಃಋಭುವ ಇತ್ಯಪಿ|
ಸರ್ವದೈವ ಸಮಾಖ್ಯಾಚ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಾದಿಕೇಷ್ವಪಿ||

ಇತಿ ಸ್ಮೃತೇಃ ಯುವಯೋರರ್ಥೇಯಂ ರಥಂ ಅಧಿದೈವಸ್ಥಂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಂಶರೀರಾಖ್ಯಂ ಚ ರಥಂ
ಚಕ್ರುಃ, ತೇನ ಮನಸೋ ಜವೀಯಸಾ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರುತಮಿತ್ಯರ್ಥಃ| ಯಸ್ಯದೇಹಾಖ್ಯರಥಸ್ಯ
ಮನೋವಾಕ್ಯಕರ್ಮಭಿಃ ಸಮ್ಯಗ್ ಯೋಗೇಸತಿ, ವಿವಸ್ವತೋ, ವಿವಿಧ ವಾಸವತ್ತ್ವಹೇತುನಾ
ವಿವಸ್ವಚ್ಛಬ್ದಿತಾನಾರಾಯಣಾತ್ ದಿವಃ ಶ್ರೀ ದೇವ್ಯಾ ದುಹಿತಾ ಭಾರತ್ಯಭಿಮನ್ಯಮಾನಂ
ಭಗವದಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಂ ಸತಾಂ ಜಾಯತೇ, ತಥಾ ಸುದಿನೇ ಶೋಭನೇ ಉಭೇ ಅಹನೀ
ಜೀವನ್ಮುಕ್ತವಸ್ಥಾಮುಕ್ತಾವಸ್ಥೇ ಚ ಯೇ ತೇ ರಥೇನೇತ್ಯನ್ವಯಃ||12||

ನಿಮಿಷಶ್ಚಿಜ್ಜವೀಯಸಾ ರಥೇನಾಯಾತ್ಮಶ್ವಿನಾ|
ಅನ್ತಿಷದ್ಭೂತು ವಾಮವಃ||13||8-72-2||

ಹೇ ಅಶ್ವಿನಾ ಅಶ್ವವದಾಶುಗೌ, ಹಯಾಸ್ಯಾ ವಾ, ಜವೀಯಸಾ ಅತಿಶಯವೇಗವತಾ ರಥೇನ
ಆಯಾತಂ, ವಾಂ ಯುಷ್ಮದೀಯಂ ಅವಃ ಅವನಂ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಅಂತಿಷತ್ ಸಮೀಪ ಏ
ಶೀಘ್ರಮೇವ ಭೂತುಭವತು ಸಃ ವಿಕರಣವ್ಯತ್ಯ ಯಃ ಛಾನ್ದಸಃ||13||

ಗರ್ಭೇನು ಸನ್ನನ್ವೇಷಾಮವೇದಮಹಂ ದೇವಾನಾಂ ಜನಿಮಾನಿ ವಿಶ್ವಾ |
ಶತಂ ಮಾ ಪುರು ಆಯಸೀರರಕ್ಷನ್ ಅಧಃ ಶ್ಯೇನೋ ಜವಸಾ ನಿರದೀಯಮ್

||14||4-77-71|

ಗರ್ಭೇ, ಗರ್ಭೇ ಏವ ಸನ್ ವರ್ತಮಾನೋ ವಾಮದೇವಃ ಏಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ವಿಶ್ವಾ
ವಿಶ್ವಾನಿ ಜನಿಮಾನಿ ಜನ್ಮಾನಿ, ಜನೇ ರೌಣಾದಿಕ ಇಮನಿಚ್, ಅಹಂ, ಅಪೂರ್ವಸ್ಯ ಓಹಾಕ್
ತ್ಯಾಗೇ ಇತ್ಯಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಿಡಪ್ರತ್ಯಯೇ ರೂಪಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಂ | ಅತ್ಯಜ್ಯಮಾನಂ
ಅಹೇಯ ಮಿತಿಯಾವತ್ ದುಃಖಾದಿಹೇಯರಹಿತತ್ವೇನ ಅನ್ವವೇದಂ ವಿದಿತವಾನಭವಂ ಶತಂ
ಶತಸಂಖ್ಯಾ ಕಾಃ ಪುರಃ ಪೃಪಾಲನಪೂರಣಯೋಃ ಪೂರ್ಣಾಃ ಆಯಸೀಃ ಆಯಸ್ಯಃ ವಿಶೇಷತೋ
ಜ್ಞಾನಿನ್ಯಃ ಅಯಗತಾವಿತ್ಯಸ್ಮಾತ್ ಸುಪ್ರತ್ಯಯೇ ಸಿಪಿ ಛಾನ್ದಸವೃದ್ಧೌ ಚ ರೂಪತ್ವಾತ್ |
ದೇವತಾ ಇತಿ ಯೋಜ್ಯಂ | ಮಾ ಮಾಂ ಅರಕ್ಷನ್ ರಕ್ಷಿತವತ್ಯಃ ಶ್ಯೇನಃ ಶಂ ಸುಖಂ ಅಸ್ಯಾಸ್ತೀತಿ
ಶೀ, ಜ್ಞಾನರೂಪತ್ವಾತ್ ಯಃ, ಶೀಚಾಸೌ ಯಶ್ಚೇತಿ ಶ್ಯಃ ಈಕಾರಲೋಪಃ ಛಾನ್ದಸಃ,
ಸುಖಜ್ಞಾನರೂಪೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಇನಃ ಸ್ವಾಮೀ ಯಸ್ಯಾಸೌ ಶ್ಯೇನಃ ಜೀವಃ, ಸುಖಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕೋ
ವಿಷ್ಣುಃ ಮಮ ಸ್ವಾಮೀತಿ ಜಾನನ್ ಅಹಂ, ಜವಸಾ, ವೇಗೇನ ಅಧಃ ಗರ್ಭವಾಸಾದಧಸ್ತಾತ್
ನಿರಧೀಯಂ ಗರ್ಭವಾಸಮತೀತ್ಯ ನಿರ್ಗತೋಽಸ್ಮಿ ಇತಿ ಯೋಜ್ಯಂ ||14||

ಮಾನಸ್ತೇನೇಭ್ಯೋ ಯೇ ಅಭಿದ್ರುಹಸ್ವದೇ ನಿರಾಮಿಣಃ

ರಿಪವೋಽನ್ನೇಷು ಜಾಗೃಧುಃ |

ಯೇಷಾಂ ನೈತನ್ನಾಪರಂ ಕಿಣ್ವನೈಕಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ವತೇ

ಬ್ರೂಹಿ ತೇಭ್ಯಃ ಕದಾಚಿತ್ ||15||2-23-19||

ಅಭಿದ್ರುಹಸ್ವದೇ ಅಭಿತಃ ಸರ್ವತಃ ದ್ರಹೋ ದ್ರೋಹಸ್ಯ, ಆಸ್ವದೇ ಸ್ಥಾನೇ, ನಿತ್ಯನರಕೇ
ಸ್ಥಾತುಂ ಯೋಗ್ಯಾ ಇತಿ ಶೇಷಃ || ನಿರಾಮಿಣಃ, ರಾಮಾ ರಮಣಂ ರಮತೇರ್ಭಾವೇ ಘರ್ಷ್
ರಾಮೋಽಸ್ಯಾಸ್ತೀತಿ ರಾಮೀ ಪೂರ್ಣಾನಂದ ರೂಪೋ ವಿಷ್ಣುಃ ತದ್ವಿರುದ್ಧಾಃ ನಿರಾಮಿಣಃ | ಯದ್ವಾ
ರಾಮಃ ರಮಣಾತ್ಮಕಃ ವಿಷ್ಣುಃ, ತದ್ವಂತಃ ನ ಭವಂತೀತಿ ನಿರಾಮಿಣಃ ವಿಷ್ಣೌ ಜೀವಾಕ್ಯ ಜ್ಞಾನೇನ
ತಸ್ಯ ನೀಚತ್ವವೇದಿನಃ ಇತಿ ಯಾವತ್, ಅತ ಏವ ರಾಮಶಬ್ದಿತಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋಃ ರಿಪವಃ, ಅನ್ನೇಷು
ಭೋಗ ಮಾತ್ರೋಪಲಕ್ಷಣಂ | ಭೋಗಮಾತ್ರೇ ಜಾಗೃಧುಃ, ಗೃಧು ಅಭಿಕಾಜ್ಞಾಯಾಂ ಲಿಟ್,
ಆಕಾಜ್ಞಾವಂತೇ ಬಭುವುಃ ಯೇ, ಕಿಣ್ವಯೇಷಾಂ ಏತತ್ ಪರಂಬ್ರಹ್ಮನಾಸ್ತಿ, ಅಪರಂ
ಜಗಚ್ಚನಾಸ್ತಿ, ಕಿಣ್ವನ ಏಕಂ ನಿರ್ಗುಣಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಏಕಮೇವಾಸ್ತಿ, ಜಗಚ್ಚ ಅನಿರ್ವಾಚ್ಯಮಸ್ತಿ ಇತಿ
ಪಕ್ಷಃ, ಏಂ ರೂಪೇಭ್ಯಃಸ್ತೇನೇಭ್ಯ ಹೇ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ವತೇ ವೇದಪತೇ ವಾಯೋ ನೋ ಅಸ್ಮಾನ್

ಕದಾಚಿತ್ ಮಾ ಬ್ರೂಹಿ ನೈವ ವದ-ಇತಿ ವಾಯುಂಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿನಾಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಂ|
ಮಾ ಬ್ರೂಹೀತ್ಯತ್ರ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕಮಾಶಬ್ದ ಏವ ನ ತು ಮಾಙ್||15||

ಅಥೋಪಶಮೇನೋಪರತಾ ಮನುಷ್ಯಾ
ಯೋ ಧರ್ಮಿಣೋ ಬ್ರೂಹಿ ತೇಭ್ಯ ಸದಾ ನಃ|
ಆದೇವಾನಾಮೋಹತೇ ವಿವ್ರಯೋ ಹೃದಿ
ಬೃಹಸ್ಪತೇ ನ ಪರಸ್ನಾಮೋ ವಿದುಃ||16||

ಕಸ್ಮೈತರ್ಹಿ ಉಪದೇಷ್ಟವ್ಯಾ ವಿದ್ಯೇತ್ಯತಃ ಇದಮುಚ್ಯತೇ ಅಥೋಪಶಮೇನೇತ್ಯಾದಿ|
ಪ್ರಾಗುಕ್ತೇಭ್ಯಃ ವಿಲಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಸೂಚಕಃ ಅಥ ಇತಿ ನಿಪಾತಃ| ಯೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಶಮೇನ
ಭಗವನ್ನಿಷ್ಟಯೇ ಉಪರತಾಃ ಭಗವತ್ಯೇವ ರತಾಃ, ಧರ್ಮಿಣಃ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತಧರ್ಮವಂತಃ,
ಯೇಚ ಸಾಮ್ನೇಃ, ಸಾಮಾನಾಮೋ ಹರೇಃ ಪರಂ ಉತ್ತಮಂ ನ ವಿದುಃ, ನ ಜಾನಂತಿ, ಯೇಚ
ದೇವಾನಾಂ, ವ್ರಯಃ ವರತ್ವಾತ್ ವ್ರಃ ನಿಯಾಮಕತ್ವಾತ್ ಯಃ ವ್ರಶ್ಚಾಸೌ ಯಶ್ಚೇತಿ ವ್ರಯಃ,
ವರಶಬ್ದೇ ಅಕಾರ ಲೋಪಃ ದೇವಾನಾಂ ವರಂ ಸರ್ವ ನಿಯಾಮಕಂ ವ್ರಯಶಬ್ದಿತಂ ಬ್ರಹ್ಮಹೃದಿ
ವ್ಯೂಹತೇ ವ್ಯೋಹತೇ ವಹಂತಿ ತೇಭ್ಯಃ ಅಸ್ಮಾನ್ ಹೇ ಬೃಹಸ್ಪತೇ ಶ್ರೀ ವಾಯೋಃ! ಸದಾ
ಬ್ರೂಹೀತಿ ವಾಯುಂ ಪ್ರತಿ ವಿದಯಾಭಿಮಾನಿನಾಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಮ್||16||

ಪ್ರಥಶ್ಚ ಯಸ್ಯ ಸಪ್ರಥಶ್ಚ ನಾಮಾನುಷ್ಪಭಸ್ಯ ಹವಿಷೋ ಹವಿರ್ಯತ್|
ಧಾತುರ್ಧ್ಯುತಾನಾತ್ ಸವಿತುಶ್ಚ ವಿಷ್ಣೋ ರಥಂತರಮಾಜಭಾರಾ ವಸಿಷ್ಠಃ||17||

ಪರಸ್ಯ ರಾಜ್ಞಃ ಪ್ರಥ ಇತಿ ನಾಮ, ಅಸೌ ರಾಜಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜಗತಃ ಸ್ವಮುಖೇ ಹವನಾತ್
ಹವಿಷಃ ಹವಿನಾಮ್ನಃ ಹರೇಃ ಅನುಷ್ಪುಭ್ ದೇವತಾ ರೂಪಸ್ಯ ನೃಸಿಂಹಸ್ಯ ಹರೇಃ ಮುಖೇ
ಹವಿಃ ಯತ್ ಅನ್ತರ್ಣೀತಣ್ಯರ್ಥತಯಾ ಅಯಾಪಯತ್ ದತ್ತವಾನ್ ಇತ್ಯರ್ಥಃ| ತಥಾ
ಯಸ್ಯಸಪ್ರಥ ಇತಿ ನಾಮ ಸ ಚ ರಾಜಾ ಹವಿಷಃ ಹವಿನಾಮ್ನಃ ಅನುಷ್ಪುಭ್ ದೇವತಾ ರೂಪಸ್ಯ
ನೃಸಿಂಹಸ್ಯ ಹರೇಃ ಮುಖೇ ಹವಿರ್ಯತ್ ಪ್ರಾಗ್ಕೃದರ್ಥಃ, ತಯೋಃ ರಾಜ್ಞೋಃ ಯಜ್ಞೈ ವಸಿಷ್ಠಃ
ಧಾತುಃ ಅನಿರುದ್ಧಾತ್ ದ್ಯುತನಾತ್ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾತ್ ದ್ಯುತದೀಪ್ತಾವಿತಿಧಾತೋಃ ಸವಿತುಃ
ಸರ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಸವಹೇತುತಾತ್ ಸವಿತೃನಾಮಕಾತ್ ವಾಸುದೇವಾತ್ ವಿಷ್ಣೋಃ
ವಿಷ್ಣುನಾಮಕಾತ್ ಸಂಕರ್ಷಣಾತ್ ಅನಿರುದ್ಧಾದಿಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾತ್ ಭಗವತ ಇತಿ
ಯಾವತ್, ರಥಂತರಂ 'ರಮಿತ್ಯಾನನ್ದ ಉದ್ದಿಷ್ಟಃ ಸಮೋಗ್ಯಂ ಧಮದಾಹೃತಮ್| ವಿಷ್ಣು
ಭೋಗ್ಯಾತ್ಸಂತರಿತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರೇವ ರಥಂತರಂ' ಇತ್ಯುಕ್ತದಿಶಾ ರಥಂತರ ನಾಮಿಕಾಂ

ರಥನರಸಾಮದೇವತಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಆಜಭಾರ ಆಜಹಾರ ಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಂ ದೇವಂ
ಸ್ತುತ್ವಾ ತೇನ ಪ್ರೇಷಿತಶ್ರೀದೇವ್ಯಾ ಜ್ಞಾನಂ ಲಭವಾನಿತ್ಯರ್ಥಃ||17||

ತೇಽವಿನ್ದನ್ ಮನಸಾದೀಧ್ಯಾನಾಃ
ಯಜುಷ್ಯನ್ನಂ ಪ್ರಥಮಂ ದೇವಯಾನಮ್ |
ಧ್ಯಾತುರ್ದ್ಯುತನಾತ್ ಸವಿತುಶ್ಚವಿಷ್ಣೋಃ
ಭರದ್ವಾಜೋ ಬೃಹದಾಚಕ್ರೇ ಅಗ್ನೇಃ||18||10-181-3||

ತೇ ಪ್ರಾಗುಕ್ತಾಃ ರಾಜಾನ್ೌ ವಸಿಷ್ಠಶ್ಚೇತಿ ತ್ರಯಃ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣಃ ಭರದ್ವಾಚಶ್ಚೇತಿ ಚತ್ವಾರಃ
'ಯಜುಷ್ಯನ್ನಂ ಪ್ರಥಮಂ ದೇವಯಾನಂ' ಯಜುರಾದಿಶಬ್ದಚತುಷ್ಟಯವಾಚ್ಯಂ ಕ್ರಮಾತ್
ಸಂಕ್ಷರ್ಷಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನವಾಸುದೇವಾನಿರುದ್ಧಭೇದೇನ ಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಂ ದೇವಂ
ಮನಸಾ ದೀಧ್ಯಾನಾಃ ಧಾರಯಂತಃ ಧ್ಯಾಯಂತಃ ಇತಿ ಯಾವತ್ ಅವಿನ್ದನ್ ವ್ಯಜಾನನ್
ಲಭವಂತಃ ಇತಿವಾ | ಭರದ್ವಾಜಃ ಆಚಕ್ರೇ ಆಹೂತವಾನ್ ಸಃ - ಅಧ್ವರ್ಯುಭೂತಃ
ಧಾತ್ರಾದಿಶಬ್ದಿತಾನಿರುದ್ಧಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ವಾಸುದೇವಸಂಕ್ಷರ್ಷಣಾಖ್ಯ ಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾತ್
ಅಗ್ನೈತ್ಯಹೇತುನಾ ಅಗ್ನಿನಾಮಕಾತ್ ಭಗವತಃ ಸಕಾಶಾತ್ (ವರಂ ಪ್ರಾಪ) ಬೃಹತ್
ಬೃಹನ್ನಾಮಕಃ ಬೃಹತ್ ಸ್ತೋಮದೇವತಾ ನಾರಾಯಣಃ ವರಂ ದತ್ತವಾನಿತ್ಯರ್ಥಃ||18||

ಅವಿನ್ದಂ ತೇ ಅತಿಹಿತಂ ಯದಾಸೀಃ
ದ್ಯುಜ್ಞಸ್ಯ ಧಾಮ ಪರಂ ಗುರಾಯಾತ್ |
ಧಾತುರ್ದ್ಯುತನಾತ್ ಸವಿತುಶ್ಚವಿಷ್ಣೋಃ
ರಾಸೂರ್ಯಾದಾಭರನ್ ಘರ್ಮಮೇತಮ್ ||19||14-181-2||

ಏಮಧಿದೈವಯಜ್ಞೇ ಸಮ್ಯಗ್ ಹವಿದಾನ್ಸ್ತುತಿ ಧ್ಯಾನಾದಿನಾ ಚತುರ್ಣಾಂ
ಪುರುಷಾರ್ಥಭೋಗಮುಕ್ತಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮನಿ ತದುಚ್ಯತೇ | (ಗುಹಾಯತ್)
ಕಹೃದಯಗುಹಾಯಾಂ ಸ್ಥಿತಂ ಸನ್ನಿಹಿತಂ ಅತೀವಹಿತಂ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಪ್ರಮಿತಂ ಯದಸ್ತಿ
ತಜ್ಞಾನಾತೀತಿ ವ್ಯುತ್ಪತ್ಯಾ ಸರ್ವಜ್ಞಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋಃ ಯತ್ತು ಧಾಮಚತುರೂರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಂ
ನಾರಾಯಣಾಖಂಯ ತೇಜಃ (ತತ್) ತದ್ದೇಶಸ್ಯ
ಯಜಮಾನಭೂತಪ್ರಥಮಸಪ್ರಥನಾಮಕರಾಜಾನ್ೌ ಹೋತ್ರಧ್ವರ್ಯುಭೂತವಸಿಷ್ಠ-
ಭರದ್ವಾಜೌಚೇತಿ ಚತ್ವಾರಃ ಅವಿನ್ದನ್, ಧಾತ್ರಾ
ದಿಶಬ್ದಿತಾನಿರುದ್ಧಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ವಾಸುದೇವಸಂಕ್ಷರ್ಷಣಾಖ್ಯ ಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಾತ್
ಸೂರ್ಯಾತ್, ಸೂರಿಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವಹೇತುನಾ ಸೂರ್ಯ ನಾಮಕಾತ್ ನಾರಾಯಣಾತ್ ಘರ್

ಸರ್ವಲೋಕಘರ್ಷಣಶಬ್ದಿತಸಂಹರಣಹೇತುನಾ ಘರ್ಮನಾಮಕಂ ನೃಹಿಂಹಂ ತೇ ಚತ್ವಾರಃ
ಆ+ಅಭರನ್ ಆಹರನ್| ಚತುರ್ಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕೋ ನಾರಾಯಣಃ ಏತೈಶ್ಚತುರ್ಭಿರಭಿಷ್ಪತೋ
ನೃಹಿಂಹಃ ಚತುರ್ಭ್ಯೋಽಭೀಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಂ ದತ್ತವಾನಿತಿ ತಾತ್ಪರ್ಯಃ||19||

ಏಕಃ ಸುವರ್ಣಸ್ಸ ಸಮುದ್ರಮಾವಿವೇಶ
ಸ ಇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ವಿಚಕ್ಷೇ|
ತಂ ಪಾಕೇನ ಮನಸಾಪಶ್ಯಮನಿತ
ಸ್ತಂ ಮಾತಾರೇಳ್ವಿ, ಸ ಉರೇಳ್ವಿ ಮಾತರಮ್||20||10-114-4||

ಅತ್ರ ಸ ಇತಿ ತಚ್ಚಬ್ದೇನ ಚತುಷ್ಟಪದೇತಿ ಪೂರ್ವಮನ್ವೇಣ ಸುವರ್ಣಪದೇನ ಪ್ರಕೃತೋ
ಭಗವಾನ್ ಪರಾಮೃಶ್ಯತೇ| ಸ ಏಕಃ ಸುಷು ಪರಮಾನಂದರೂಪತಯಾ ಸುವರ್ಣಪದವಾಯ್ಸೇ
ರಮಾಪತಿಃ ಸಮುದ್ರಂ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಂ ಆವಿವೇಶ ಪ್ರವಿಷ್ಟವಾನ್, ಸಃ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಸಃ ಇದಂ
ವಿಶ್ವಂ ಸರ್ವಂ ಭುವನಂ ಜಗತ್ ವಿಚಕ್ಷೇ ಪಶ್ಯತಿ| ತಂ ಕ್ಷೀರಸಾಕರಸ್ಥಂ ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಪಾಕೇನ
ಪರಿಪಕ್ವೇನ ಮನಸಾ ಅನಿತಃ ಸಮೀಪೇ ಅಪಶ್ಯಂ ದೃಢವಾನಸ್ಮಿತಿ ಋಷಿರಾಹ| ಮಾತಾ
ವ್ಯಂಜಕತ್ವೇನ ಮಾತೇವಸ್ಥಿತಾ ಸರಸ್ವತೀ ಪ್ರಾಣಸ್ಥ ರೇಳ್ವಿ ಆಸ್ವಾದತೇ ಪ್ರತಿಪಾದಯತಿ, ಸಃ
ಪ್ರಾಣಸ್ಥೋ ಹರಿಃ ಮಾತರಂ ವಾಗ್ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ರೇಳ್ವಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯೋಽಸ್ತಿ ವಾಕ್ ಪ್ರಾಣೌ
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸಮ್ಬದ್ಧೌ ತಿಷ್ಠತಃ ಇತಿಭಾವಃ||20||

ಚತುಷ್ಟಪದರ್ಥ ಯುವತಿಃ ಸುಪೇಶಾ ಘೃತಪ್ರತೀಕಾ ವಯನಿನಾವಸ್ತೇ|
ತಸ್ಯಾಂ ಸುವರ್ಣಾ ವೃಷಣೈ ನಿಷೇದತುಃ ಯತ್ರ ದೇವಾ ದಧಿರೇ ಭಾಗಧೇಯಮ್||

ಅದಿತಿರ್ದ್ಯೌರದಿತಿರನ್ತರಿಕ್ಷಮದಿತಿರ್ಮಾತಾ ಸ ಪಿತಾ ಸ ಪುತ್ರಃ|
ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಅದತಿಃ ಪೃಥ್ವಿಜನಾಃ ಅದಿತಿರ್ಜಾತಾಮದಿತಿರ್ಜನಿತ್ವಮ್
||21||1-89-10||

ಸರ್ವಾತ್ ತ್ವಹೇತುನಾ ಅದಿತಿನಾಮಾ ಹರಿಃ ದ್ಯೌಃ ಕ್ರೀಜಡನಹೇತುನಾ ದ್ಯುಶಬ್ದವಾಚ್ಯಸ್ಸನ್
ದ್ಯುಸ್ಥೋ ದ್ಯೌರಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಅನ್ತರಿಕ್ಷಮಾಣತ್ವಹೇತುನಾ ಅನ್ತರಿಕ್ಷಶಬ್ದವಾಚ್ಯಃ ಸನ್
ಅನ್ತರಿಕ್ಷಸ್ಥೋಽನ್ತರಿಕ್ಷಮುಚ್ಯತೇ| ಸೋಽದಿತಿರಿಮಾನನಹೇತುನಾ ಮಾತೃನಾಮಕೋ
ಮಾತೃಸ್ಥೋ ಮಾತೇತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಸೋಽದಿತಿಃ ಪಾತ್ರತ್ವಹೇತುನಾ ಪಿತೃನಾಮಕಃ ಪಿತೃಸ್ಥಃ
ಪಿತೇತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಸೋಽದಿತಿಃ ಪುತ್ರೋ ನರಕಾತ್ ಪ್ರಾಣಹೇತುನಾ ಪುತ್ರನಾಮಾ ಪುತ್ರಸ್ಥಃ
ಪುತ್ರ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಸರ್ವದೇವಸು ಸಂಸ್ಥಿತೋಽದಿತಿಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ದೇವ-
ಗನ್ಧರ್ವ-ಮನುಷ್ಯ-ಪಿತೃಸುರಾಖ್ಯ ಪೃಥ್ವಿಜನೇಷು ಸ್ಥಿತಃ ತನ್ನಾಮಾ ಅದಿತಿಃ ಪೃಥ್ವಿಜನಾ

ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಜಾತೇಷು ಸ್ಥಿತೋ ಜಾತನಾಮವತ್ವಾತ್ ಜಾತಮಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಅದಿತಿಃ
ಜನಿಕ್ರಿಯನಿಯಾಮಕತ್ವೇನ ತತ್ರ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಜನಿತ್ವಮಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ| ಜಿನಿನ್ದವಯತೀತಿ
ಜನಿತ್ವಮಿತಿವಿಗ್ರಹಃ| ತವಪ್ರಕಾಶೇ ಇತಿ ಧಾತೋಃ||21||

ಚಿತ್ರ ದೇವನಾಮುದಗಾದನೀಕಮ್-

ಪೂರ್ವಮೋವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾ ಏಷಾಮುಕ್|

ಯಸ್ತಿತ್ಯಾಜ ಸಚಿವಿದಃ ಸಖಾಯಾಂ

ನ ತಸ್ಯ ವಾಚ್ಯಪಿ ಭಾಗೋ ಅಸ್ತಿ|

ಯದೀಂ ಶೃಣೋತ್ಯಲಕಂ ಶೃಣೋತಿ

ನಹಿ ಪ್ರವೇದ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಪನ್ನಾಮಿತಿ||23||1-71-9||

ಯಃ ಸಚಿವಿದಂ ಕರ್ಮಸಂಘಯವೇದಿತಾರಂ ಪ್ರೀತ್ಯೈವ ಏಕದೇಶಸ್ಥತ್ವಾತ್ ಸಖಾಯಂ ಹರಿಂ
ತಿತ್ಯಾಜ, ತ್ಯಕ್ತವಾನ್, ಯಥಾವಸ್ತಸ್ತಿ ತದ್ವೈಪರೀತ್ಯಜ್ಞಾನೀತ್ಯರ್ಥಃ, ತಸ್ಯ ವಾಚ್ಯಪಿ
ವೇದಾಧ್ಯಯನೇಽಪಿಭಾಗಃ ಫಲಂನಾಸ್ತಿ| ಯತ್ ಈಂ ಯದೇವ ಶ್ಲೋತಿ, ತತ್ಕೃತಶ್ರವಣಮಪಿ
ತಮಸಾಸಾದನಮೇವ ಭವತೀತ್ಯರ್ಥಃ,ಯ ಇತ್ಯುಕ್ತ ಸ ಇತಿ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ| ಸತ್ಯಾಗೀ ಸುಕೃತಸ್ಯ
ಪ್ಠಾಂ ಪನ್ನಾನಾಂ ನ ವೇದ ಹಿ, ನ ಲಭೇತ ಹಿ, ಸ್ವರ್ಗಮಾರ್ಗಂ ನ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಹಿ| ವಿದ್ಯಲಾಭೇ
ಇತ್ಯಸ್ಯ ರೂಪಮೇತತ್||

ಯತ್ರ ಪವಿತ್ರಮರ್ಚಿಷ್ಯಗ್ನೇ ವಿತತಮನ್ತರಾ|

ಬ್ರಹ್ಮತೇನ ವಿನೀಹಿ ನಃ||26||

ಅಗ್ನೇ, ಅಙ್ಗನೇತ್ಯುತ್ವಾತ್ ಸರ್ವಶರೀರ ನಿಯಾಮಕತ್ವಹೇತೋಃ ಅಗ್ನಿಶಬ್ದವಾಚ್ಯ ಹೇ
ವಾಯೋ| ಅರ್ಚಿಷಿ ಅನ್ತರಾ ಪುರುಷ ದೇಹೇ ವ್ಯಾಪ್ತತೇಜೋಮಧ್ಯೇ ವಿತತಂ ವ್ಯಾಪ್ತಂ
ಪವಿತ್ರನಾಮಕಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇನ ನಃ ಅನ್ಮಾಕಂ ಅನ್ಮಾನ್ ಪುನೀಹಿ||

ಯತ್ತೇ ಪವಿತ್ರಮರ್ಚಿವದಗ್ನೇ ತೇನ ಪುನಹಿ ನಃ|

ಬ್ರಹ್ಮಸವ್ಯೈಃ ಪುನೀಹಿ ನಃ||

ಅರ್ಚಿವತ್, ಅರ್ಚಿಷ್ಯತ್, ಯತ್ ತೇ ತವ, ಭಸ್ಮಭೂತಂ ಪಾವಯಿತ್ವಾ ತ್ರಾತೀತಿ ವ್ಯುತ್ಪತ್ಯಾ
ಪವಿತ್ರ ನಾಮಕಂ ಬ್ರಹ್ಮತೇನ ಪುನೀಹಿ ನಃ| ಬ್ರಹ್ಮಸವ್ಯೈಃ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಾಖ್ಯಸವ್ಯೈಃ ನಃ ಪುನೀಹಿ|
ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಮುತ್ಪಾದ್ಯ ನಃ ಪುನೀಹೀತ್ಯರ್ಥಃ||27||

ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ದೇವಸವಿತಃ ಪವಿತ್ರೇಣ ಸವೇನಚ|

ಮಾಂ ಪುನೀಹಿ ವಿಶ್ವತಃ||28||9-97-25||

ಜ್ಞಾನಪ್ರಸವಹೇತುನಾ ಸವಿತಃ, ಸವಿತೃನಾಮಕ ದೇವ ಕ್ರೀಡಾದಿಗುಣಕ ಹೇ ವಾಯೋ,
ಪವಿತ್ರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸವೇನ ಜ್ಞಾನೇನ ಚ ಇತ್ಯುಭಾಭ್ಯಾಂ ಮಾಂ ವಿಶ್ವತಃ ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್
ಪುನೀಹಿ||

ತ್ರಿಭಿಷ್ಟ್ವಂ ದೇವ ಸವಿತರ್ವರ್ಷಿಷ್ಟೈಃ ಸೋಮ ಧಾಮಭಿಃ|

ಅಗ್ನೇ ದಕ್ಷೈಃ ಪುನೀಹಿ ನಃ||29||9-76-26||

ಹೇ ಅಗ್ನೇಃ ಸವಿತಃ ದೇವ, ಸೌಮ್ಯರೂಪತ್ವಾತ್ ಸೋಮ ಹೇ ವಾಯೋ! ತ್ವಂ ವರ್ಷಿಷ್ಟೈಃ
ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟವರ್ಷಣಶೀಲೈಃ ದಕ್ಷೈಃ ತ್ರಿಭಿಃ ಧಾಮಭಿಃ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧ್ಯಾ ದಿ
ಸ್ಥಾನತ್ರಯಸ್ವಭಗವದ್ರೂಪೈಃ ನ ಪುನೀಹಿ||

ಪುನನ್ನು ಮಾಂ ದೇವಜನಾಃ ಪುನನ್ನು ವಸವೋ ಧಿಯಾ|

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಪುನೀತ ಮಾ ಜೇತವೇದಃ ಪುನೀಹಿ ಮಾ||30||9-9-27||

ಧಿಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕಂ ದೇವಜನಪ್ರಭೃತಯಃ ಮಾಂ ಪುನನ್ನು, ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಮಾಂ
ಪುನೀತ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರುತ, ಹೇ ಜಾತವೇದಃ ಅಗ್ನೇಃ! ಮಾ ಮಾಂ ಪುನೀಹಿ||30||

ಆದಿತ್ಯ ತ್ಸಸ್ಯ ರೇತಸೋ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಶ್ಯನ್ತಿ ವಾಸರಮ್|

ಪರೋ ಯದಿದ್ಯತೇ ದಿವಾ||31||8-6-31||

ಪ್ರತ್ಸಸ್ಯ ಪುರಾತನಸ್ ರೇತಸೋ ಮಹಾರತಿರೂಪಸ್ಯ ವಿಷ್ಟೋಃ ವಾಸೇನ ರತ್ನಂ ಅಯತೀತಿ
(ರಮಯತೀತಿ) ವಾಸರಂ ಸ್ವಸನ್ನಿಧಾನೇನ ಸುಖಪ್ರದಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ತೇಜಃ, ಆನಂದತ್ವಾತ್ ಅತ್
ಅಕಾರವಾಚ್ಯಾತ್ ಭಗವತಃ ಏವ ತದನುಗ್ರಹಾದೇವೇತಿ ಯಾವತ್ ಪಶ್ಯನ್ತಿ, ಉಪಾಸಕಾ
ದೇವಾಃ ದಿವಾ ದಿವಃ ಪರಂ ಪರಸ್ತಾತ್ ಯತ್ತೇಜಃ ಇದ್ಯತೇ ದೀಪ್ಯತೇ, ಇನ್ಧೀದೀಪ್ತೌ ತತ್ತೇಜ
ಇತಿ ಪೂರ್ವೇಣಾನ್ವಯಃ||31||

ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಪವನಾನಃಭನ್ನಸ್ಯಂ ವಾಚಂ ವದನ್|

ಗ್ರಾವ್ಮಾ ಸೋಮೇ ಮಹೀಯತೇ ಸೋಮೇನಾನಂದಮ್

ಜನಯನ್ ಇನ್ಮಾಯೇನ್ನೋ ಪರಿಸ್ರವ||32||

ಗ್ರಾವ್ಮಾ ಸುತೇನ ಸೋಮೇನ|| ಭಗವಂತಮಿಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ ಪ್ರಸಾದೇನ, ಸ್ಯ ಆನಂದಂ ಜನಯನ್
ಮಹೀಯತೇ, ತದ್ಭಕ್ತನಿಕರೈಃ ಪೂಜ್ಯತೇ, ತತ್ರ ಲೋಕೇ ಹೇ ಇನ್ನೋ ಇಷ್ಟಂ ದದಾತೀತಿ

ವ್ಯುತ್ಪತ್ಯಾ ಇನ್ದುನಾಮಕ ಹೇ ವಾಯೋ! ಇನ್ದಾಯ ವಿಷ್ವವೇ ತತ್ಸಮೀಪಮಿತಿ ಯಾವತ್ ಪರಿಸ್ವವ ಮಾಂ ಪರಿಸ್ವಾವಯ||32||

ಯತ್ರ ಜ್ಯೋತಿರಜಸ್ರಂ ಯಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ಸ್ವರ್ಹಿತಮ್|
ತಸ್ಮಿನ್ ಮಾಂ ಧೇಹಿ ಪವಮಾನಾಮೃತೇ ಲೋಕೇ ಅಕ್ಷಿತ
ಇನ್ದಾಯೇನ್ದೋ ಪರಿಸ್ವವ||33||9-1113-7||

ಯತ್ರ ಲೋಕೇ ಅಜಸ್ರಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ನಿರಂತರಂ ಪ್ರಕಾಶಃ, ಯಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಸ್ವಃ ಆನಂದರೂಪಂ ವಿಷ್ಣ್ವಾಖ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹಿತಂ ಸನನಿಹಿತಮಸ್ತಿ ಅಮೃತೇ ಮೃತಿರಹಿತೇ, ಅಕ್ಷಿತೇ ನಾಶಹೀನೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ಮಾಂ ದೇಜಿ! ಇನ್ದಾಯೇತ್ಯಾದೇಃ ಪ್ರಾಗ್ಗತ್||33||

ಯತ್ರ ರಾಜಾ ವೈವಸ್ವತೋ ಯತ್ರಾವರೋಧನಂ ದಿವಃ|
ಯತ್ರಾಮೂರ್ಯಹ್ವತೀರಾಪಸ್ತತ್ರ ಮಾಮೃತಂ ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾ
ಯೇನ್ದೋ ಪರಿಸ್ವವ||34||

ಯತ್ರ ಯಸ್ಮಿನ್ ಲೋಕೇ ವೈವಸ್ವತೋ ವಿವಸ್ವತ್ ಪುತ್ರೋರಾಜಾ ಮುಕ್ತಯವೋ ದಿವೋ ದೇವ್ಯಾಃ ಅವರೋಧನಂ ಪರಿವಾರ ಭೂತಾಃ ಸರ್ವದೇವ್ಯಃ ಯಷ್ಟತೀಃ ಸ್ಯನ್ನಮಾನಾಃ ಅಮೂಃ ಅಪಃ ಗಂಧಾದ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ತತ್ರ ಮಾಮೃತಂ ಕೃಧಿ ಮುಕ್ತಂ ಕುರು| ಇನ್ದಾಯೇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಗ್ಗತ್||35||

ಯತ್ರಾನುಕಾಮಂ ಚರಣಂ ತ್ರಿನಾಕೇ ತ್ರಿದಿವೇ ದಿವಃ|
ಲೋಕಾ ಯತ್ರ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತಃ ತತ್ರ ಮಾಮೃತಮ್|
ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ಪರಿಸ್ವವಃ||35||9-1113-9||

ತ್ರಿನಾಕೇ ತ್ರಿದಿವಸಂಜ್ಞಕೇ ಯತ್ರ ಲೋಕೇ, ದಿವೋ ದೇವ್ಯಾಃ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಃ ಅನುಕಾಮಂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧೀನಾಂ ಚರಣಂ ಸಂಚಾರಃ ಯತ್ರ ಲೋಕಾಃ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿನಿವಾಸಗೃಹಾಃ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತಃ ಪ್ರಕಾಶವನ್ತೋ ವರ್ತಂತೇ| ತತ್ರ ಮಾಮೃತಂ ಕೃಧಿ ಮುಕ್ತಂ ಕುರು| ಇನ್ದಾಯೇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಗ್ಗತ್||35||

ಯತ್ರ ಕಾಮಾ ನಿಕಾಮಾಶ್ಚ ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಯ ವಿಷ್ವಪಮ್ |
ಸ್ವಧಾ ಚ ಯತ್ರ ತೃಪ್ತಿಶ್ಚ ತತ್ರ ಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀನ್ದ್ರಾ
ಯೇನ್ದೋ ಪರಿಸ್ರವಾಃ ||36||9-113-10||

ಯತ್ರ ಲೋಕೇ ಕಾಮಾಃ ವಿಷಯಾಃ ನಿಕಾಮಾಃ ನಿತರಾಮಿಚ್ಛಾಧೀನಾಃ ಸನ್ತಿ, ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಯ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವಿಷ್ವಪಂ ಸ್ಥಾನಂ, ಸ್ವಧಾ ಚ ಸುಖಂ, ತೃಪ್ತಿರಲಮ್ಬುಧಿಶ್ಚಾಸ್ತಿ ತತ್ರ ಮಾಮಮೃತಮಿತ್ಯಾದಿ ||36||

ಯತ್ರಾನನ್ದಾಶ್ಚ ಮೋದಾಶ್ಚ ಮುದಃ ಪ್ರಮುದ ಅಸತೇ |
ಕಾಮಸ್ಯ ಯತ್ರಾಪ್ತಾಃ ಕಾಮಾಸ್ತತ್ರ ಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧಿ ||
ಇನ್ದ್ರಾಯೇನ್ದೋ ಪರಿಸ್ರವ ||37||9-113-11||

ಯತ್ರ ಲೋಕೇ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಸುಖಾನ್ಯಾನನ್ದಾಃ ಪ್ರಮೋದಾಃ 'ಭೋಗನಿಮಿತ್ತಸುಖಾನಿ' ಅಲ್ಪಭೋಗನಿಮಿತ್ತಕಸುಖಾನಿ ಮುದಃ ಭೋಗವಿಶೇಷನಿಮಿತ್ತಕಸುಖಾನಿ ಪ್ರಮುದಃ ಅಸತೇ ತಿಷ್ಠನ್ತಿ, ಯತ್ರ ಕಾಮಸ್ಯೇಚ್ಛಾಃ ಕಾಮಾಃ ವಿಷಯಾಃ ಆಪ್ತಾಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಸನ್ತಿ, ತತ್ರಮಾಮಮೃತಂ ಕೃಧೀತ್ಯಾದಿ ||37||

ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಸ್ವರಿ ಜ್ಯೋತಿಃ ಪಶ್ಯಂತ ಉತ್ತರಮ್ |
ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಮ್ ||38-1-50-10||

ವಯಂ ತಮಸೋಽಜ್ಞಾನಾತ್ ಉದ್ಗತಾಃ, ಉತ್ತರಂ ಸರ್ವೋತ್ತಮಂ ವಿಷ್ಣ್ವಾಪ್ಯಂ ಜ್ಯೋತಿಃ ಪರಪಶ್ಯಂತಃ ಅಪರೋಕ್ಷೀಕುರ್ವಂತಃ ದೇವತ್ರಾ, ದೇವವಿಷಯೇಽಪಿ ದೇವಂ ಸೂರ್ಯಂ ಸೂರಿಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಸರ್ವೋತ್ತಮಂ ದೇವಂ ಅಗನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃಸ್ಮ ಇತಿ ಸೂರ್ಯಮಣ್ಣಲಗಃ ಸ್ತೂಯತೇ ||38||

ಓಷ್ಠಾ ಪಿಧಾನಾ ನ ಕುಲೀದಂತೈಃ ಪರಿವೃತಾ ಪವಿಃ |
ಸರ್ವಸ್ಯೈ ವಾಚ ಈಶಾನಾ ಚಾರು ಮಾಮಿಹ ವಾದಯೇತ್ ||39||

ಓಷ್ಠಾ ಓಷ್ಠೌ ಪಿಧಾನಾ ನ , ಯುಗ್ಮಕವಾಟಾವಿವ || ಕುಲೀ ಕುತ್ತಿತಾನ್ ಲೀನಾನಿ ಯಸ್ಮಾತ್ಸಃ ಪ್ರಲೀನಾಶೇಷಕುತ್ತಿತಃ ಇತ್ಯರ್ಥಃ ದಂತೈಃ ಪರಿವೃತಾ ದನ್ತಾನ್ತರಾಲವರ್ತಿನೀ, ಪವಿಃ ಪಾಲಕತ್ವಾತ್ ಸರ್ವಸ್ಮಾತ್ ವಿಶಿಷ್ಟತ್ವಾಚ್ಚ ಪವಿಃ ಸರ್ವಸ್ಯೈ ಸರ್ವಸ್ಯಾಃ ವಾಚಾಃ ಈಶಾನಾ ಸ್ವಾಮಿನೀ ಇಹ ಸದಸಿ ಮಾಂ ಚಾರು ಸಾಧು ವಾದಯೇತ್ ||39||

ರಾತ್ರೀ ವ್ಯಖ್ಯದಾಯತೀ ಪುರುತ್ರಾ ದೇವ್ಯಾ ಅಕ್ಷಭಿಃ|

ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿಶ್ರಿಯೋಽಧಿತಃ||40||10-121-1||

ರಾತ್ರೀ ವ್ಯಖ್ಯದಿತ್ಯಷ್ಟರ್ಚ ಸೂಕ್ತಂ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಸ್ಸಂ, ರಾತ್ರೀನಾಮಕ ವಿಷ್ಣುದುರ್ಗೋಭಯಾತ್ಮಕಂ (ದೇವತಾ ಕ.ಪಾ.ಆಯತೀ ಸರ್ವಲೋಕೇಷ್ವಾಗಚ್ಛಂತೀ, ರಾತ್ರೀ ರತಿದತ್ತೇನ ರಾತ್ರೀತ್ಯುಕ್ತೇ)ಸ್ತ್ರೀದೇವತಾರೂಪೋ ವಿಷ್ಣುಃ, ತತ್ ಪ್ರತಿಮಾಭೂತಾ ರಾತ್ರಿದೇವತಾ ದುರ್ಗಾ ಚ ದೇವೀ ಅಕ್ಷಭಿಃ ನಯನ್ಯೈಃ, ಪುರುತ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವ್ಯಖ್ಯತ್ ದದರ್ಶ| ವಿಶ್ವಾ ಅಧಿಲೋಕೇಷು ಶ್ರಿತಾಃ ಶ್ರಿಯಃ ಅಧಿತ ದಧ್ರೇ ಧೃತವತೀ||

ಓರ್ವಪ್ರಾ ಅಮರ್ತ್ಯಾ ನಿವತೋ ದೇವ್ಯ ಉದ್ವತಃ|

ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಬಾಧತೇ ತಮಃ||41||1-127-2||

ದೇವೀ ನಿವತಃ ನೀಚಾನ್ ಉದ್ವತಃ ಉಚ್ಚಾನ್ ಅಮರ್ತ್ಯಾ ಅಮರ್ತ್ಯಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸರ್ವಜೀವಾನ್ ಓರ್ವಪ್ರಾಃ ಅ ಉರು ಅಪ್ರಾಃ, ಅಸಮನ್ತಾತ್ ಉರು ಉರುಧಾ ಅಪ್ರಾಃ ಅಪೂರಯತ್| ಜ್ಯೋತಿಷಾ ಜ್ಞಾನೇನ ತಮಃ ಅಜ್ಞಾನಂ ಬಾಧತೇ ಜೀವಾನಾಂ ನಾಶಯತಿ||

ನಿರುಸ್ವಸಾರಮಸ್ಯ ತೋಷಸಂ ದೇವ್ಯಾಯತೀ|

ಅಪಹಾಸತೇ ತಮಃ||42||1-127-3||

(ತೃತೀಯಾ) ಆಯತೀ ಆಗಚ್ಛಂತೀ ದೇವೀ, ರಾತ್ರೀ ದೇವತಾ ದುರ್ಗಾದೇವೀ ಭಗವಾಂಶ್ಚ ಉಷಸಂ ಶುಕ್ಲವರ್ಣಂ ಉಷೋನಾಮಕಂ ಪ್ರಮದಾತ್ಮಕಂ ಸ್ವಸ್ವರೂಪಂ ಸ್ವಸಾರಂ ನಿರಸ್ಯ ತ ನಿತರಾಮಕರೋತ್| ತೇನ ಚ ರೋಪೇಣ ತಮ(ಆಪ) ಇತ್ ಉ ಹಾಸತೇ, ಅಪಹಾಸತ ಏವ ನಿರಾಕರೋತ್ಯೇವ||

ಸಾನೋ ಅದ್ಯ ಯಸ್ಯಾ ವಯಂ ನಿತೇಯಾಮನ್ನವಿಕ್ಷ್ಮಹಿ|

ವೃಕ್ಷೇನ ವಸತಿಂ ವಯಃ||43||10-127-4||

(ಚತುರ್ಥೀ) ಅದ್ಯ ಅಸ್ಮಿನ್ ದಿನೇ, ಉಪಲಕ್ಷಣಮೇತತ್, ಸರ್ವದಿನೇಷು ಸ್ವಾಪ್ನರಾತ್ರಿ ದೇವತಾ, ನೋಽಸ್ಮಾಕಂ ಸ್ವಾಮಿನೀ ವರ್ತತೇ ಇತಿ ಭಾವಃ| ಯಸ್ಯಾಃ ರಾತ್ರಿ ದೇವ್ಯಾಃ ವಯಂ ಚ ದಾಸಭೂತಾಃ, ಕಥಂ ತೇ ತವ ಯಾಮನ್ ಅನ್ನಾದಿಕಂ ಯಮಯತ್ಯತ್ರೇತಿ ಯಮನಾಮಕೇ ಉದರೇ ನ್ಯವಿಕ್ಷ್ಮಹಿ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಸ್ಮಃ | ಕಥಂ ವೃಕ್ಷೇ ವಸತಿಂ ನೀಡಂ, ವಯಃ ವಿಃ ಪಕ್ಷಿಪರಮಾತ್ನೋರಿತ್ಯುಕ್ತೇಃ ಪಕ್ಷಿಣಃ, ನ ಇವ ಪಕ್ಷಿಣೋ ಯಥಾ ವೃಕ್ಷಗತನೀಡಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ತಥೇತಿ||43||

ನಿಗ್ರಮಾಸೋ ನ್ಯವಿಕ್ಷತ ನಿಪದ್ವನ್ತೋ ನಿಪಕ್ಷಿಣಃ|

ನಿಶ್ಯೇನಾಸಸ್ಥಿದರ್ಥಿನಃ||44||14-127-5||

(ಪಞ್ಚಮೀ) ನಿಗ್ರಮಾಸ ಇತಿ, ನ ಕೇವಲಂ ವಯಮೇವ ತ್ವದುದರಂ ಪ್ರವಿಷ್ಠಾಃ ಕಿನ್ನು ಗ್ರಾಮಸಃ ಬಹುತ್ವ ಹೇತುನಾ ಗ್ರಾಮನಾಮಕಾಃ ದೈತ್ಯಾಃ ಆಜ್ಞಸೇರುಸುಕ್, ಗ್ರಾಮಾ ಏ ಗ್ರಾಮಾಸಃ, ನ್ಯವಿಕ್ಷತ ನ್ಯವಿಶನ್ ಪದ್ವಂತಃ ಪಾದಮಾತ್ರ ಪ್ರಯಾಯಿನೋ ಮನುಷ್ಯಾಶ್ಚನ್ಯವಿಕ್ಷತ ಶ್ಯೇನಾಸಃ ಶ್ಯೇನಾ ಏವ ಜ್ಞಾನಾಭಿವ್ಯಂಜ್ಞೇ! ರಾತ್ರಿದೇವತೇ! ತವ ಸ್ತೋಮಂ ಸ್ತುತಿಂ ಉಪಾಕರಂ ಅಕಾರ್ಷಂ, ಶಬ್-ವಿಕರಣಂ ಛಾನ್ದಸಂ| ಕಥಂ ಜಿಗ್ಯುಷೇ ಜಯಿನೇ ಸ್ತೋಮಂ ನ ಸ್ತುತಿಮಿವ, ಚಾರುಬುದ್ಧಿತ್ವಾತ್ ಸಾ ಮಾದ್ಯಮಾಗಮಾಶ್ಚ(ಸಾಮಂತಾ ಅಮಾತ್ಯಾಶ್ಚ)ಶತ್ರುನ್ ಜಿತ್ವಾ ಸಮಾಗತಾಯ ಯಥಾ ಸ್ತುತಿಂ ಕುರ್ವಂತಿ ತಥಾ ಉಪಾಕರಮಿತ್ಯರ್ಥಃ| ಸ್ತೋಮಂ ವ್ಯಣೇಶ್ಚ| ಸ್ತೋಮ ಶ್ರವಣೇನ ಮಯಿ ಪ್ರಸಾದಂ ಕುರು, ಕಥಂ ಗಾ ಇವ|ಯಥಾ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ದತ್ತಾಗಾಃ ಸ್ವೀಕೃತ್ಯ ದಾತರಿ ಪ್ರಸಾದಂ ಕರೋತಿ ತಥಾ ಪ್ರಸಾದಂ ಕುರ್ವತಿ| ಯದ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ತತ್ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಗಾಃ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಯಥಾ ತಥಾ ಅಹಂ ತ್ವತ್ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ತೋತ್ರಮುಪಾಕರಂ ತ್ವಂ ವ್ಯಣೇಷ್ಯೇತಿ||

ಮಹಾಭೂತ್ಯುಕ್ತಮನ್ತ್ರಾಣಾಂ ಭಾಷ್ಯಾದ್ಯುಕ್ತಾರ್ಥಸಂಘ್ರಹಃ|
ರಾಘವೇನ್ವೇಣ ಯತಿನಾ ಕೃತೋ ನಿತ್ಯಾನುಸನ್ಧಯೇ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇನ್ವತೀರ್ಥಗುರುಸಾರ್ವಭೌಮವಿರಚಿತ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೈತರೇಯೋಪನಿಷನ್ಮನ್ತ್ರಾರ್ಥ ಸಮಾಪ್ತಃ ||